

dr hab. Wojciech Janicki
Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu
Wydział Grafiki Projektowej

Dyscyplina: sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

Poznań, dnia 04.05.2026

RECENZJA

osiągnięcia artystycznego oraz całokształtu dorobku

dr Łukasza Zbigniewa Palucha

sporządzona w postępowaniu habilitacyjnym

w dziedzinie sztuki

w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

I. Podstawa formalno-prawna sporządzenia recenzji

Recenzję sporządzono na podstawie uchwały nr 3 /2026 Rady Dyscypliny Artystycznej z dnia 23.02.2026 oraz zgodnie z art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z późn. zm.). Podstawę oceny stanowiła przedłożona dokumentacja habilitacyjna obejmująca:

1. Wniosek przewodni
2. Dane wnioskodawcy
3. Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora
4. Autoreferat (wersja PL)
5. Dokumentacja dorobku artystycznego
6. Wykaz dorobku
7. Dokumentacja aktywności artystycznej

II. Sylwetka zawodowa Habilitanta

Pan dr Łukasz Paluch dyplom magistra sztuki otrzymał w 2004 roku, na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Tytuł pracy magisterskiej: *Machiny Latające*, promotor: prof. Eugeniusz Smoliński.

Stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne otrzymał w 2011 roku, nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych

we Wrocławiu. Temat pracy doktorskiej: *Projektowanie z kulturą. Poszukiwania graficzne inspirowane wydarzeniami w kulturze i sztuce współczesnej*. Promotor: prof. Ryszard Jędroś.

Dr Łukasz Paluch jest artystą grafikiem oraz nauczycielem akademickim związanym z Akademią Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Zatrudniony w latach 2004–2011 jako asystent, od 2012 roku do dzisiaj jako adiunkt na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych imienia Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, gdzie kieruje Pracownią Grafiki Systemowej.

Specjalizuje się w realizacjach dla instytucji kulturalnych, artystów wizualnych oraz dźwiękowych. Projektuje identyfikacje wizualne, książki, okładki płyt muzycznych. Jego działalność zawodowa rozwija się konsekwentnie w obszarze projektowania komunikacji wizualnej, w szczególności projektowania dla kultury, w tym oprawy graficznej przedsięwzięć i wydawnictw muzycznych. Jego obecność zauważalna jest podczas wydarzeń branżowych, w tym wystaw i prezentacji głównie zbiorowych. Nie bez znaczenia jednak pozostają prezentacje indywidualne.

Bogaty dorobek jest konsekwentnie rozwijany, m.in. w ramach działalności studia Anomalia, prowadzonego nieprzerwanie od 2006 roku. Dotychczasowy przebieg kariery wskazuje na stały rozwój artystyczny oraz systematyczną aktywność dydaktyczną.

III. Działalność artystyczna po doktoracie

Od momentu otrzymania stopnia doktora sztuki w 2011 roku, habilitant utrzymuje wysoki poziom aktywności, umiejętnie łącząc autorskie poszukiwania wyrazu artystycznego z wartością użytkową. Jest obecny w środowisku branżowym, regularnie prezentując swoje prace podczas wystaw i przeglądów branżowych. Za swoje dokonania był wyróżniany i nagradzany, m.in.:

Cover awArts 2023. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: 3 miejsce w konkursie za projekt Profeci „Ubóstwo”, 4 miejsce za projekt okładki Keatsu „Struggles”

Konkurs 30/30 na najlepszą okładkę płytową 2020. Pierwsze miejsce w konkursie za okładkę albumu Skalpel „Highlight” 2021

Polish Graphic Design Awards | Kategoria Wydawnictwo muzyczne lub filmowe: nagroda główna za płytę Flesworld „The Essence Has Changed, but the Details Remain”, wyróżnienie za płytę Alameda 5 „Eurodrome”, Warszawa, 2020

Cover awArts 2019. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: 1 miejsce (razem z Denisse Ariana Perez oraz Karoliną Pietrzyk) w kategorii „Najlepsza okładka” oraz 2 miejsce w kategorii „Najlepszy projekt graficzny” za płytę Flesworld „The Essence Has Changed, but the Details Remain”

Cover awArts 2019. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: 8 miejsce w kategorii „Najlepszy projekt graficzny” za płytę Alameda 5 „Eurodrome”

Cover awArts 2018. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: 4 miejsce w kategorii „Najlepsza okładka” za płytę The Band of Endless Noise „s/t” Rondo Sztuki, Katowice, 2019

Polish Graphic Design Awards Wyróżnienie za projekt książki „Tadeusz Różewicz – Wiersze i poematy z »Twórczości« (1946–2005)” w kategorii „Wydawnictwo / Beletrystyka / publicystyka / reportaż”. Wydawnictwo Warstwy, 2018

Konkurs PTWK Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek Najpiękniejsze Książki Roku 2017 Wyróżnienie za projekt książki „Tadeusz Różewicz – Wiersze i poematy z »Twórczości« (1946–2005)”, Wydawnictwo Warstwy, 2018

Cover awArts 2016. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: Nagroda dziennikarzy muzycznych za okładkę LAM „s/t” Rondo Sztuki, Katowice 2017

30/30 Konkurs na najlepszą okładkę płytową 2016 Prezentacja okładek: LAM „s/t”, Wacław Zimpel „Lines”. Wyróżnienie za okładkę płyty LAM „s/t” Arsenał Galeria Miejska, Poznań 21.04–21.05.2017

Cover awArts 2014. Konkurs na najlepszą polską okładkę płyty muzycznej: 16 miejsce za projekt Skalpel „Transit”, 25 miejsce za projekt okładki Nery „s/t”

Obok oprawy graficznej wydawnictw muzycznych, habilitant równolegle rozwija bogaty dorobek na polu wydawnictw książkowych, albumowych i katalogów, także do wystaw pokonkursowych.

Prace Łukasza Palucha tworzą spójny program twórczy rozwijany w perspektywie wieloletniej praktyki artystycznej. Dorobek Kandydata można sytuować na styku kilku istotnych tradycji projektowych. Z jednej strony widoczne są odniesienia do modernistycznej dyscypliny formy oraz redukcji środków wyrazu. Z drugiej – obecna jest wrażliwość będąca reminiscencją sposobu myślenia polskiej szkoły plakatu, gdzie obraz funkcjonuje jako autonomiczny komunikat o dużym ładunku metaforycznym.

W projektach „fonograficznych” odnaleźć można także echa estetyki postmodernistycznej, szczególnie w zakresie pracy z obrazem fotograficznym i jego przetworzeniem, lub znikomą ingerencją w duchu minimalizmu. Kandydat nie operuje jednak cytatem ani ironią wprost, lecz raczej buduje własny, spójny i rozpoznawalny język wizualny.

Z perspektywy współczesnego projektowania można uznać jego praktykę za wpisującą się w nurt tzw. post-digital design, gdzie materialność nośnika (płyta, kasecie, okładka) współlistnieje z obiegiem cyfrowym. W tym kontekście szczególnie istotna jest jego wyobraźnia i świadomość technologiczna oraz umiejętność adaptacji projektów do różnych formatów. Łukasz Paluch kultywuje sposób obiektowego projektowania graficznego o, w którym obiekt fizyczny (książka, album, płyta, instalacja) jest komplementarnym elementem przekazu.

Swoisty styl Kandydata realizowany jest poprzez konsekwentne pogłębianie wypracowanych rozwiązań, co z jednej strony potwierdza świadomą i dojrzałą postawę twórczą, jak i stanowi potencjalne pole do dalszych i nieograniczonych poszukiwań.

Dorobek artystyczny Habilitanta jest obszerny i konsekwentny. Obejmuje projekty wydawnicze, identyfikacje wizualne, plakaty, działalność wystawienniczą oraz aktywność w niezależnym obiegu kultury. Zauważalna jest rozpoznawalność stylistyczna autora oraz jego aktywna obecność w środowisku projektowym. Niewątpliwie niedosyt pozostawia ograniczona aktywność i liczba prezentacji w instytucjach o wyższym międzynarodowym prestiżu. Jest to z pewnością kierunek, który pozwoliłby Kandydatowi zaistnieć w świadomości szerszej publiczności.

IV. Aktywność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska

Działalność dydaktyczną Habilitanta należy ocenić wysoko. Wieloletnia praca pedagogiczna, udział w kształtowaniu programu studiów oraz aktywność organizacyjna, świadczą o znaczącym wkładzie w rozwój środowiska akademickiego. Potwierdzenie stanowi prowadzona przez niego z powodzeniem i uznaniem Pracownia Grafiki Systemowej. Habilitant uczestniczył w pracach organizacyjnych na rzecz Uczelni, m.in. jako kurator wystaw studenckich. Brał udział w prelekcjach i spotkaniach tematycznych, głównie koncentrujących się wokół projektowania okładek muzycznych. W roku 2015 otrzymał Nagrodę Rektora ASP Wrocław – II stopnia, za osiągnięcia naukowe, artystyczne i dydaktyczne.

V. Ocena osiągnięcia habilitacyjnego

Fonografika. Projekty graficzne wydawnictw muzycznych

Osiągnięcie habilitacyjne stanowi rozbudowany cykl projektów graficznych z okresu 2011—2024, obejmujący opracowanie 41 wydawnictw oraz 5 plakatów do wydarzeń muzycznych. Tytuł autoreferatu: *Fonografika. Projekty graficzne wydawnictw muzycznych*, w sposób dobitny podkreśla charakter opisywanych dokonań, gdzie kultura wizualna spotyka się ze sztuką dźwięku, stanowiąc przestrzeń wzajemnie dopełniających się wartości. Jak sam habilitant podkreśla: *Poszerzanie muzycznych horyzontów było ważną częścią rozwoju mojej młodzieńczej wrażliwości. Fascynacja światem dźwięków pozostała zresztą do dziś. Projektowaniem graficznym zainteresowałem się dzięki okładkom płyt muzycznych. Przechodząc przez kolejne etapy artystycznej edukacji, towarzyszyła mi myśl, że w przyszłości będę miał szansę sam się tym zajmować. To marzenie udało mi się zrealizować.* Wyrażona w ten sposób myśl jest nie tylko potwierdzeniem kierunku rozwoju artystycznego Łukasza Palucha, ale przede wszystkim wyrazem jego twórczego imperatywu. Ta naturalna potrzeba a wręcz determinacja sprawia, iż prace są autentyczne i nie pozostają obojętne dla odbiorcy.

Niewątpliwie jednym z bardziej wyrazistych dokonań Łukasza Palucha jest efekt jego współpracy z duetem Skalpel. I choć nie należy oceniać wnętrza po okładce, projekty Habilitanta zdają się być trafnym odzwierciedleniem emocjonalności i zwiastunem napięć jakie dominują w muzyce Skalpela. Nadal jednak pozostają niezależną formą wypowiedzi artystycznej, nawet jeśli osadzoną w użytkowym formacie. Na przestrzeni rozmaitych realizacji, można stwierdzić że projekty Habilitanta charakteryzuje swego rodzaju spokój i opanowanie, by po chwili przerodzić się w pełni ekspresyjną formę. Mowa tu na przykład o wydawnictwach:

Igor Boxx, Delirium CD / obrazy: Ewa Żuchnik / wydawca: Plugaudio / 2015

Ukryte Zalety Systemu, *Sposób użycia* LP, CD / wydawca: Antena Krzyku / 2019

Wacław Zimpel, Massive Oscillation LP / wydawca: Ongehoord / 2020

Łukasz Paluch idzie jednak o krok dalej. Konwencja minimalistycznych kompozycji wynika nie tylko z jego stylu, ale przede wszystkim podąża za porządkiem i hierarchią wartości, jakie format wydawniczy narzuca, ale także pozwala rozwijać. Nadal jednak kluczowy pozostaje kontekst.

Większość okładek, które zaprojektowałem, ujętych jest w minimalistycznych, geometrycznych kompozycjach, które wykreślałem od podstaw w komputerowych programach graficznych. Wykonałem jednak szereg prac, które wychodzą poza ten schemat. Staram się dobierać technikę wykonania pracy do charakteru muzyki i pomysłu, który chcę zrealizować.

Dzięki temu założeniu każda realizacja jest wyjątkowa i prowadzona z należytą uwagą i oddaniem. To właśnie te cechy zdają się określać sposób pracy Habilitanta, zaangażowanego w poszukiwania istoty przekazu, zgodnego z charakterem publikacji muzycznej. To co w szczególności jest dla mnie ujmujące w projektach Łukasza Palucha to pewność siebie w podejmowaniu decyzji, a także swoista obietnica, którą deklaruje przed odbiorcą. Sięgając po jego okładki możemy mieć pewność, że skrywają w głębi coś zaskakującego.

Symbolicznym zwieńczeniem autoreferatu jest projekt o szczególnym znaczeniu dla habilitanta. Autorska wystawa "A M B I E N T" (Galeria EXIT, Wrocław, 23.06–28.07.2023), inspirowana jego muzycznymi doświadczeniami. Co szczególnie ważne, wystawa na powrót ujawniła szerokie podejście twórcze Habilitanta, w którym myślenie graficzne znajduje swój wyraz w formie angażującej odbiorcę instalacji. Również i dla mnie realizacja ta stanowi istotny i ekscytujący punkt całego dorobku Łukasza Palucha. Ujawnia bowiem jego niezaspokojoną potrzebę odkrywania nowego.

"A M B I E N T" to hołd dla moich muzycznych fascynacji, dla artystów dźwięku, poetów, projektantów, których twórczość cenię i którzy kształtowali przez nią moją świadomość oraz wyobraźnię.

Opracowany autoreferat Łukasza Palucha zawiera kompleksowy przekrój działalności artystycznej, w tym intrygujący i angażujący opis dzieła wskazanego do oceny.

Do najmocniejszych stron osiągnięcia należy zaliczyć rozpoznawalność i konsekwencję, ale także zmienność języka wizualnego. Wszystko to przekłada się na wysoką kulturę projektową, wrażliwość typograficzną oraz umiejętność posługiwania się niebanalną metaforą wizualną. Wysoki poziom projektowy potwierdzony został niejednokrotnie w prestiżowych przeglądach graficznych. Jednak najważniejszym kryterium oceny, jest poziom na jakim autorska wizja rezonuje z wrażliwością odbiorców. W przypadku Łukasza Palucha moc oddziaływania wynika z jego dyscypliny i wolności tworzenia zarazem. Jak sam wskazuje:

Projektowanie płyt muzycznych dało mi największą swobodę w doborze narzędzi i środków artystycznej ekspresji. W mojej opinii to najbardziej kreatywny obszar mojej pracy projektowej, umożliwiając mi eksperymentowanie z technikami druku oraz zastosowanymi materiałami. Rozwijam wachlarz moich możliwości, nie ograniczając się pojęciem stylu. Każdy nowy projekt to kolejne wyzwanie, dające mi możliwość wymyślania siebie na nowo. To taki obszar projektowania, który nie cierpi dosłowności, a kiedy indziej się w niej pławi, narzuca rygor wpisywania się w konwencję, a czasem wymusza przekraczanie gatunkowych ram. Muzyka towarzyszyła mi w życiu od kiedy pamiętam. To, że mogę realizować się jako projektant na tym polu, uznaję za swój największy sukces zawodowy.

VI. Ocena końcowa

Przedstawiona do oceny dokumentacja pozytywnie nastraja (nomen omen) do końcowej refleksji, iż projektowanie graficzne stanowi istotny impakt kulturowy, zwłaszcza tam gdzie wartość wizualna przenika się z innymi formami sztuki. Co więcej, zdolność, konsekwencja ale i odwaga operowania pomiędzy praktyką projektową a sztuką autonomiczną, staje się domeną twórczości Łukasza Palucha, mając niewątpliwy wpływ na rozwój dyscypliny. Na uwagę zasługuje bogaty i dobrze udokumentowany dorobek, który z pewnością stanowić może inspirację i punkt odniesienia w opracowaniach o podobnej tematyce.

Dorobek ten wpisuje się nie tylko w aktualne tendencje redefiniowania projektowania graficznego jako praktyki badawczej, ale przede wszystkim stanowi o indywidualnej postawie, której istota zawiera się pomiędzy konsekwencją a ujmującą nieprzewidywalnością i eksperymentem.

Po analizie całości dokumentacji stwierdzam, że dorobek artystyczny, dydaktyczny i organizacyjny dr Łukasza Zbigniewa Palucha wskazuje na dojrzałą postawę twórczą, zdecydowanie wyróżniającą się w środowisku projektowo-artystycznym. Niewątpliwym atutem i przywilejem Kandydata jest jego umiejętność komunikacji z odbiorcą na wielu poziomach. Stąd nieodzownym elementem dalszego rozwoju wydaje się być projekcja dokonań na szerszą skalę – międzynarodową. Ten niedosyt a wręcz potrzeba promowania wartościowej polskiej sztuki projektowej w świecie, jest tylko i wyłącznie potwierdzeniem wysokiego poziomu osiągnięcia, które niewątpliwie spełnia wymagania stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

VII. Konkluzja

Stwierdzam, że osiągnięcie artystyczne oraz całokształt dorobku dr Łukasza Zbigniewa Palucha spełniają warunki określone w art. 219 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. **Wnoszę o nadanie dr Łukaszowi Zbigniewowi Paluchowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.**

dr hab. Wojciech Janicki